

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.30/24/2021.

A tanács tagjai: Uherné dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: SmartUp Solutions Kft.
(Biatorbágy, Tópart utca 65.)
A kérelmező képviselője: Varga Dóra Ügyvédi Iroda
Dr. Varga Dóra Katalin ügyvéd
(Budapest, Margit krt. 43-45. VI/3.)

Az ajánlatkérő: Klebelsberg Központ
(Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.)
Az ajánlatkérő képviselője: Buzsáki Attila felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
OKFON Zrt.
(Budapest, Gömb u. 33. I. em.)

A beszerzés tárgya, becsült értéke: Tablet-tárolószekrények beszerzése (EKR000463942020) – 2. rész, 31.765.225.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (3) bekezdését, ezért megsemmisíti a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét megállapító, 2021. január 7-én közölt döntést, valamint a 2. közbeszerzési részben ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 150.000.-Ft, azaz százötvenezer forint egyéb eljárási költséget.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az eljárás résztvevői maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt árubeszerzés tárgyában, melynek 2020. június 24-én feladott ajánlati felhívása (továbbiakban: felhívás) 2020. június 29-én a 2020/S 123-300925 hirdetmény számon jelent meg a TED-en. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) került sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR000463942020.

2. Az ajánlatkérő a közbeszerzését két részre bontotta, az ajánlattételt valamennyi részre lehetővé tette. A jogorvoslattal érintett 2. közbeszerzési rész tárgya: Tablet-tárolószekrények (30 db-os).

3. A felhívás releváns elemei:

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

398 darab, egyenként legalább 30 darab tablet tárolására alkalmas, zárható, töltést biztosító tablet-tárolószekrény leszállítása, összeszerelése

A teljes mennyiség egy típusú termék szállításával teljesíthető.

Valamennyi leszállítandó terméknek teljes mértékben azonosnak kell lennie.

Csak új, korábban soha nem használt eszközöket lehet szállítani.

Speciális jellemző - minimális követelmények

Legalább 30 darab, minimum 7 - maximum 10 coll képátlójú tablet tárolására alkalmas

USB töltést biztosító, szabályozott töltés lehetősége beépített sequencer által

Zárható első ajtó és hátsó szerviz ajtó; min 180 fokban nyíló ajtók

4 kerék, amelyből legalább 2 fékezhető

Megfelelő szellőzés biztosítása

Állítható magasságú polcok elválasztókkal

Túlterhelés védelem

12 hónap jótállás

Min. 2,5 m tápkábel

Fém szerkezet

CE tanúsítvány

II.2.5) Értékelési szempontok

Ár

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: EFOP-3.2.4-16-2016-00001

A felhívás VI.3) További információk:

1) Szakmai ajánlatot kell benyújtani a Kb.dok. II.4.A)13) pontja szerint.

4. A dokumentáció II. Útmutató c. pont 4. A) pontjában a bíráló első szakaszához, valamennyi ajánlattevő által csatolandó dokumentumok között az ajánlatkérő az alábbiakat jelölte meg:

12) Szakmai ajánlat, amelynek tartalmaznia kell a részenként megajánlott eszközök bemutatását az alábbiak szerint:

1) A megajánlott eszközök nevét, típusát/gyártóját, származási helyét.

2) A megajánlott eszközök műszaki paramétereit tartalmazó gyártói termékleírást a műszaki leírás szerinti részletezettségnek megfelelően úgy, hogy abból a közbeszerzési dokumentum III. Műszaki leírásban előírt feltételnek való megfelelés egyértelműen megállapítható legyen.

A megfelelés igazolásakor a dokumentumban tételesen jelezni kell, hogy a gyártói dokumentációkon hol (oldalszám, bekezdés, vagy bármilyen hivatkozás, ami egyértelmű) található az az információ, ami a megfelelőséget egyértelműen igazolja, valamint a hivatkozott gyártói dokumentációk publikus, online módon történő elérhetőségét is meg kell adni.

(Idegen nyelvű dokumentum esetén csatolni kell azok magyar nyelvű fordítását is.)

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben az ajánlattevő ajánlatában nem nevesíti egyértelműen a megajánlott terméket (a megajánlott eszközök nevét, típusát/gyártóját), akkor az nem minősül a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pont szerinti nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának, így azt pótolni nem lehet.

5. 2020. augusztus 5-én az EKR felbontotta az ajánlatokat. A bontási jegyzőkönyv a 2. részre benyújtott ajánlatokat az alábbiak szerint ismertette:

- Alex Fém bútór és Iskolabútór Gyártó és Forgalmazó Kft., nettó 174.900.- Ft/darab
- Balázs-Diák Kft., nettó 253.400.-Ft/darab
- Bravogroup Rendszerház Kereskedelmi Kft., nettó 219.780.-Ft/darab
- Exicom Informatika Kereskedőház Kft., nettó 110.206.200.-Ft/darab
- Freedom-Tech Informatika Kft., nettó 237.800.-Ft/darab
- Future Consulting Services Kft., nettó 265.900.-Ft/darab
- Kiss-Iskolabútór Kft., nettó 293.350.-Ft/darab
- PANOR Informatika Zrt., nettó 243.700.-Ft/darab
- SKC-Solution Kft., nettó 245.930.-Ft/darab
- kérelmező nettó 187.875.-Ft/darab
- T-Systems Magyarország Zrt., nettó 102.158.-Ft/darab

6. A kérelmező az ajánlatában csatolta a kitöltött ajánlati táblázatot, amelyen megjelölte a megajánlott terméket: SUP-30SC tabletek tárolására és töltésére alkalmas szekrény.

A megajánlott termék gyártója a kérelmező.

Az ajánlat tartalmazta a megajánlott termék gyártói adatlapját.

7. 2020. november 9-én az ajánlatkérő felvilágosítást kért a kérelmezőtől:

„Kérem, hogy – az ajánlat megfelelőségének a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzése érdekében – a Kbt. 71. §-a alapján szíveskedjenek felvilágosítást adni az alábbiakról:

1) 2020. július 31. napján kelt előzetes vitarendezési kérelmük alapján Ajánlatkérő vélelmezi, hogy az ajánlatukban megajánlott termék Ajánlattevő által továbbfejlesztett/átalakított termék. Kérem, hogy szíveskedjenek megadni, hogy az ajánlatukban megajánlott termék melyik Ajánlattevő által gyártott vagy forgalmazott konkrét termék továbbfejlesztése/átalakítása.

A felvilágosítás megadásában a továbbfejlesztendő/átalakítandó termék gyártói dokumentációjának publikus, online módon történő elérhetőségét is szíveskedjenek megadni.

2) Kérem, hogy az 1) pontban foglalt ajánlatkérői vélelmet fenntartva, szíveskedjenek pótlólag benyújtani az Ajánlattevő által gyártott vagy forgalmazott továbbfejlesztendő/átalakítandó termék CE tanúsítványát, valamint az ajánlatukban megajánlott termék CE tanúsítványát.”

8. A 2020. november 11-én megadott válaszában a kérelmező az alábbiakat közölte:

„1. A SmartUp Solutions Kft. a metaloBox Kft. Light 600 mini termékének átalakításával és továbbfejlesztésével gyártja a SUP-30SC típusú termékét. A továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék leírásának publikus, online elérhetősége: <https://www.metalobox.hu/product/290/light-600-mini>.

2. A megajánlott termék az ajánlat benyújtásakor rendelkezett CE tanúsítvánnyal, amelyet mellékletként csatolunk. Ajánlatkérő felhívásának megfelelően szintén mellékeljük az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgált termékre vonatkozó EU megfelelőségi nyilatkozatot - CE tanúsítványt (EC Declaration of Conformity),

Megjegyezni kívánjuk, hogy a továbbfejlesztett termék alapjául szolgáló termékkel kapcsolatos bármilyen elvárás nem releváns, mivel Ajánlattevő nem azt a terméket ajánlja meg. Ajánlattevő saját maga által gyártott és forgalmazott terméket ajánlott meg, ekképpen kizárólag azzal kapcsolatban fogalmazható meg bármilyen követelmény. Az alapul szolgáló termék tulajdonképpen alapanyagának minősül és az Ajánlatkérő vizsgálata is kizárólag a megajánlott termékre irányulhat.”

9. Az ajánlatkérő 2020. december 14-én indokoláskéréssel (Ikt. sz. 1-118-17/2020) fordult a kérelmezőhöz az alábbiak szerint:

„Ajánlatkérő megállapította, hogy az alábbi ajánlat – a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel – aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.”

„Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kér nevezett ajánlattevőtől a „Nettó ajánlati egységár (Ft/darab)” vonatkozásában.

Kérjük szíves indokolásukat arra vonatkozóan, hogy miként tudják az ajánlati felhívásban és közbeszerzési dokumentumban meghatározott szállítandó eszközöket és elvégzendő feladatokat a közbeszerzési dokumentumokban, valamint jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelően teljesíteni, illetve szállítani.

Kérjük, hogy nevezett Ajánlattevő mutassa be, hogyan számította ki a megajánlott ellenszolgáltatás összegét, az milyen költségelemeket foglal magában, különös figyelemmel az alábbiak bemutatására:

– az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat, szerződés, előszerződés benyújtása,

- az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék átalakításának, továbbfejlesztésének, kialakításának és gyártásának költségei,
- a megajánlott termék csomagolási és szállítási költsége (részletezve a gyártótól egészen a szállítási helyszínekig),
- a megajánlott termék rakodási, mozgatási költsége (ahányszor erre a teljesítés során szükség van),
- a megajánlott termék raktározási díja,
- a szerződés teljesítésével kapcsolatosan felmerülő személyi jellegű ráfordítások, egyéb ráfordítások, illetve közvetett költségek,
- esetleges vámok, illetékek díjai.

Indokolásukban Ajánlatkérő kéri alátámasztani az alábbiakat is:

- csomagolási költséget (részletesen bemutatva) - doboz ára, - PU fólia / más termékvédő,
- különböző gyárakból érkező alapanyagok beszerzési költsége, összerakása, becsomagolása (beleértve a vámköltséget is),
- kérjük import tevékenység esetén a költségek részletes bemutatását,
- lepakolás és raktározás: az ajánlati ár indoklása esetében Ajánlattevő térjen ki és objektíven támassa alá a szállítás munkafolyamatainak költségvonzatát, amely során külön mutassa be a teljesítésbe bevonni kívánt személyek – esetleges alvállalkozók – közreműködésével járó költségeket is, különös tekintettel a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 367/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseire,
- belföldi kiosztás: kérjük ajánlattevő részletesen mutassa be a szállítási költségek összetevőit, beleértve a szállításhoz igénybe venni kívánt gépjárművekre vonatkozó költségeket (bérlés, saját tulajdon esetén amortizáció), a gépjárművek típusának megfelelően felhasznált üzemanyag mennyiségét és az ehhez kapcsolódó költségeket (melynél kérjük, vegyék figyelembe az intézmények helyrajzi helyzetét).

Indokolásukat kérjük objektív alapú indokolással és konkrét adatok (forintban meghatározott értékben történő) megjelölésével szíveskedjenek megadni.

Az indokolás megadásával kapcsolatban Ajánlatkérő felhívja figyelmüket a Kbt. 72. §-ára.”

10. 2020. december 17-én a kérelmező benyújtotta az árandokolását. A 16 oldalas dokumentum részletes, tételes kimutatást tartalmaz a megajánlott eszköz bekerülési költségeiről, a kapcsolódó szolgáltatások bekerülési költségeiről, valamint a csomagolási és szállítási költségekről.

Az indokolásban a kérelmező közölte, hogy „A készülékház már a műszaki specifikációnak megfelelő méretben és kialakításban érkezik, így a T. Ajánlatkérő által megfogalmazott „az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék átalakításának, továbbfejlesztésének, kialakításának és gyártásának költségét”, a táblázatban szereplő beszerzési ár már magában foglalja (áránlatot mellékeljük).”

11. 2021. január 7-én az ajánlatkérő arról tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a 2. részre benyújtott ajánlatát érvénytelenné nyilvánította az alábbi indokolással:

„A Klebelsberg Központ által kezdeményezett, „Tablet-tárolószekrények beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárásra benyújtott ajánlatukkal összefüggésben a Kbt. 79. § (1) bekezdése alapján tájékoztatom, hogy Ajánlatkérő a [kérelmezőnek] a közbeszerzési eljárás 2. részében benyújtott ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította, mert a [kérelmezőnek] a közbeszerzési eljárás 2. részében benyújtott ajánlata egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Az érvénytelenség indoka:

Ajánlatkérő képviselőjében az OKFON ZRt. az 1-118-17/2020 iktatási számú levélben foglaltak szerint indokolás megadására szólította fel a [kérelmezőt] az eljárás 2. részében benyújtott ajánlata vonatkozásában.

Indokolását az előírt határidőig (azaz 2020. december 17. 16:00 óráig) nevezett ajánlattevő benyújtotta.

Ajánlatkérő a [kérelmezőnek] az eljárás 2. részében benyújtott ajánlatára vonatkozó indokolásával kapcsolatban az alábbiakat állapította meg:

Ajánlatkérő az 1-118-17/2020 iktatási számú, indokolás kérése tárgyú levélben az alábbiakat írta elő:

„Kérjük, hogy nevezett Ajánlattevő mutassa be, hogyan számította ki a megajánlott ellenszolgáltatás összegét, az milyen költségelemeket foglal magában, különös figyelemmel az alábbiak bemutatására:

- az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat, szerződés, előszerződés benyújtása,”

A [kérelmezőnek] a 2020. december 17. napján benyújtott indokolása az alábbiakat tartalmazza:

„az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék átalakításának, továbbfejlesztésének, kialakításának és gyártásának költségét” a táblázatban szereplő beszerzési ár már magában foglalja (árajánlatot mellékeljük).”

A [kérelmező] a 2020. december 17. napján benyújtott indokolása a hivatkozott árajánlat mellékletet nem tartalmazza.”

12. 2021. január 12-én a kérelmező a jogorvoslati kérelmében foglaltakkal azonos tartalommal előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be.

2021. január 15-én az ajánlatkérő megküldte a kérelemmel kapcsolatos álláspontját:

„Ajánlatkérő a következő jogalkalmazói gyakorlatnak megfelelően – a Kérelmező álláspontjával megegyezően – Kérelmező árindokolását nem tekinti Kérelmező ajánlata részének, egyúttal rögzíteni kívánja, hogy a Kérelmező ajánlatának érvénytelensége nem is azon az alapon nyugszik, hogy az indokolás részeként be nem nyújtott árajánlat az ajánlat részét képezte volna. Az indokolásának objektív adatokon és bizonyítékokon kell nyugodnia, ezért az ajánlatkérő az 1-118-17/2020 iktatási számú indokolás kérés keretében kifejezetten kérte az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat, szerződés, előszerződés benyújtását. (..)

Ajánlatkérő vizsgálta azt is, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján további kiegészítő indokoláskéréssel orvosolható lett volna-e a Kérelmező indokolásában nem szereplő, a termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat benyújtása.

A Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti kiegészítő indokolás arra szolgál, hogy a már benyújtott indokolásban szereplő adatokat az ajánlattevő még alaposabban kifejtse, alábontsa a költségeket, további adatokkal kiegészítse az indokolását annak érdekében, hogy az ajánlatkérő megalapozott döntést tudjon hozni az ajánlat elfogadhatósága kapcsán.

A Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti kiegészítő indokolás kifejezetten további kiegészítő indokolás megadására és nem az indokolás benyújtására vonatkozó felhívásban meghatározott viszont arra válaszul megküldött indokolás részeként be nem nyújtott, azaz így hiányzó dokumentumok benyújtására szolgál. Amennyiben az indokolás az 1-118-17/2020 iktatási számú indokoláskérésben meghatározott dokumentumot nem tartalmaz, annak a későbbi megadására nincs lehetőség.

Ilyen esetben az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen, mert az egyéb módon nem felel meg a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Kérelmezőnek törekednie kell, sőt kötelessége és érdeke is a részletes, mindenre kiterjedő indokolás benyújtása.

Ajánlattevőnek, annak érdekében, hogy megalapozottan meg tudja indokolni és alátámasztani az általa megajánlott ellenszolgáltatás gazdasági észszerűséggel való összeegyeztethetőségét és a vállalt áron való teljesítését, részletes, számszerű, alátámasztó dokumentumon (áránlaton, szerződésen, előszerződésen) nyugvó objektív tájékoztatást kell adnia, valamennyi körülményre, különösen az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára kiterjedően.

Az ajánlatkérő megalapozott döntést csak és annyiban tud hozni, amennyiben valamennyi körülményre az ajánlattevő megadja a megfelelő tájékoztatást. Abban az esetben, ha ajánlattevő nem ad objektív tényeken és bizonyítékokon nyugvó indokolást, elszalasztja annak esélyét, hogy az ajánlatkérő az ajánlatát érvényesnek nyilváníthassa. Ajánlatkérő ugyanis ezek hiányában nem tud meggyőződni a kérdéses ajánlati elem valóságtartalmáról.

Kérelmező az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árának alátámasztására az indokoláskérésben meghatározott dokumentumot nem csatolt. Azzal, hogy a kérelmező csupán a termék beszerzési értékét közölte, nem tette lehetővé az ajánlatkérő számára, hogy megbizonyosodjon a kérelmező ajánlati árának megalapozottságáról és megítélhesse a szerződés ajánlati áron történő teljesíthetőséget.

A Kbt. 72. § (2) bekezdése értelmében kizárólag az objektív alapú indokolás vehető figyelembe a vitatott ajánlati elem elfogadhatóságának megítélésékor. Az árindokolás akkor objektív alapú, amennyiben abból egyértelműen, a külvilág számára is felismerhető módon alátámasztásra kerül a tényleges helyzet, és az abban foglaltak valamilyen hiteles formában igazolást nyernek, vagy legalábbis tényszerűek.

Figyelemmel arra, hogy a kérelmező indokolása nem tartalmazza az ajánlatkérői előírások mindegyikét, az indokolásához a termék beszerzési árát alátámasztó dokumentum nem társult, nem tette lehetővé az ajánlatkérő számára a tényleges ellenőrizhetőséget, és így nem volt megítélhető a szerződés kérelmező által megajánlott áron való teljesíthetősége.

Kérelmező nem teljesítette – a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatába foglalt – ajánlattevői kötelezettségét, mert Kérelmező nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére a termék beszerzési árát alátámasztó áránlatot tartalmazó dokumentumot, amelyet az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amely az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükséges, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

Amennyiben Kérelmező a 2020. december 14. napján kelt ajánlatkérői indokolásadásra való felhívás tartalmát vitatná, azzal elkésett.

Ajánlatkérő álláspontjával kapcsolatban felhívjuk tisztelt Kérelmező figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D.296/27/2020. számú határozatában foglaltakra.

„81. Alapvetően az ajánlattevő felelőssége, hogy úgy mutassa be az ajánlati árának költségeleseit, olyan részletességgel, hogy az megalapozottan alátámassza a vállalását, bemutassa, hogy konkrétan milyen költségekkel számolt ajánlati ára kalkulálásakor és ezzel meggyőzze az ajánlatkérőt is, hogy a vállalása teljes biztonsággal megalapozott, alátámasztott. Ezt kell ismertetnie az ajánlattevőnek árindokolás benyújtás során.

82. A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.37.118/2009/6. számú ítéletében rámutatott, hogy „amennyiben az adott válasz csak általánosságokat tartalmaz, anélkül, hogy az abban foglaltakat megalapozná és a kivételesen előnyös körülményeket a gazdasági folyamatokra figyelemmel objektíve indokolná, az a választ nem teszi elfogadhatóvá. Az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie, akár a beszerzési árak igazolásával. Az ajánlatkérőnek az a kötelezettsége, hogy meggyőződjön arról, az adott ajánlati áron a szerződés teljesíthető, maga után vonja azt a következményt is, hogy az ajánlattevőnek olyan részletes indokolást kell előterjesztenie, amely az adott, kirívóan alacsonynak tekintett ellenszolgáltatást megfelelően indokolja, alátámasztja, az azzal szemben támadt kétségeket eloszlatja, a teljesíthetőségeket igazolja.”

Azt is rögzíti az ítélet indokolása, hogy „az adott ajánlati elemekkel kapcsolatban felmerült kétségeket kell az adott indokolásban az ajánlattevőnek eloszlatnia, amelyhez ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja. Ez nem jelenti az ajánlathoz képest a kiírás feltételrendszerét meghaladó dokumentáció csatolásának kötelezettségét, csupán a vállalás adott áron történő teljesíthetőségének objektív igazolását.”

83. Az indokolás objektivitásának megteremtése az ajánlattevő feladata, mivel a közbeszerzési eljárás megnyerésének célja tükrében az ő érdekkörébe tartozik, hogy olyan tényeszerű adatokat, dokumentumokat bocsásson az ajánlatkérő rendelkezésére, amely alapján az ajánlatkérő meggyőződhet a vállalt ellenszolgáltatás melletti valós teljesíthetőségről.

Ugyanakkor az objektivitás vizsgálata és ennek alapján az ajánlati ár realitásáról való meggyőződés kötelezettsége az ajánlatkérőt terheli, méghozzá ezen meggyőződést ajánlatkérőnek magára az indokolásra és a rendelkezésére álló iratokra kell alapítania.

84. Az aránytalanul alacsony ár kapcsán benyújtott indokolásnak azért van különösen nagy jelentősége, mert az ajánlattevő az abban foglalt adatokkal támasztja alá az ajánlati árát, az indokolásban mutatja be, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlati árának kalkulálása során minden felmerülő költséggel, tétellel számolt. Az ajánlattevőnek ezért az ajánlati árát megalapozó indokolásban minél részletesebb, minél konkrétabb adatokat tartalmazó levezetésre kell törekednie, ennek érdekében az ajánlati árát alkotó és az ajánlati ár kalkulálásakor figyelembe vett árelemeket kell ismertetni azok mértékének bemutatásával, mert ezzel tudja leginkább objektíven alátámasztani az aránytalanul alacsony ajánlati árát. Az ajánlatkérő pedig ezen konkrét ajánlati árát alkotó árelemek bemutatása alapján, alapvetően az abban foglalt adatok alapján tud meggyőződni arról, hogy a megajánlott áron biztosítható-e részére a teljesítés, a vállalás megalapozott-e. Ellenkező esetben az ajánlatkérőnek érvénytelenné kell nyilvánítania az ajánlatot.”

A fentiek további alátámasztásaként Ajánlatkérő felhívja a tisztelt Kérelmező figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D.270/21/2020. számú határozatára is, amelynek értelmében amennyiben az ajánlattevő nem teljesítette a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettségét, mert az árindokolásában nem bocsátott az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden adatot az ajánlatkérő rendelkezésére, és ezért a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, mivel nem került Ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy azokat megvizsgálva, megfelelő mérlegelés eredményeként döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról, abban az esetben az ajánlatot érvénytelennek kell nyilvánítani.”

13. A D.30/2021. számú jogorvoslati eljárás megindítására tekintettel 2021. január 29-én az ajánlatkérő felfüggesztette a közbeszerzési eljárást.

A jogorvoslati kérelem

14. A kérelmező a 2021. január 22. napján benyújtott, 2021. január 27. napján hiánypótolta jogorvoslati kérelmében, valamint írásbeli észrevételeiben annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné a 2. közbeszerzési részre benyújtott kérelmezői ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján. A jogsértés megállapítása mellett kérte a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés megsemmisítését, és az ajánlatkérő marasztalását a jogorvoslati eljárás költségeiben.

15. A kérelmező rámutatott arra, hogy az ajánlatkérő kizárólag amiatt nyilvánította az ajánlatot érvénytelenné a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, mert a kérelmező az árindokolásában egy, az ajánlatkérő által a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérés keretében megfogalmazott dokumentumot nem csatolt. A kérelmező közölte, hogy az

árandokolása nem valamely ár vagy költség bemutatását nem tartalmazta, hanem egy, az ajánlat keretein túlnyúló dokumentumot, mely dokumentum tartalma egyébként az árandokolásba beépítésre került. Ez utóbbit tényszerűen alátámasztja, hogy a kérdéses dokumentum a benyújtott árandoklás melléklete lett volna. Hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati kérelmét nem a 2021. január 15. napján kelt előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz ellen, hanem az ajánlata jogszerűtlen érvénytelenné nyilvánítása miatt nyújtotta be.

16. A fentiekre tekintettel a jelen jogorvoslati eljárás tárgya tehát nem az, hogy a kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz-e vagy sem, a kérelmező árandoklása megfelelő-e vagy sem, mivel az ajánlatkérő az ajánlati ár megalapozottságáról, meg nem alapozottságáról, vagy az árandoklás tartalmi megfelelőségéről, meg nem felelőségéről nem döntött, a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti tartalmi vizsgálatot nem végezte el.

17. Kifejtette, hogy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja rendelkezik arról, hogy érvénytelen az ajánlat, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Ilyen érvénytelenségi okokat nevesít a Kbt. 73. § (4) bekezdés, a Kbt. 73. § (6) bekezdése, Kbt. 73. § (2) bekezdése. Sem a felhívás, sem a közbeszerzési dokumentumokban nem került előírásra, sem a Kbt., sem más jogszabály nem fogalmaz meg olyan kötelezettséget, miszerint az ajánlattevőknek az ajánlatuk részeként csatolniuk kellene a termék beszerzési árára vonatkozó alvállalkozói árajánlatot, szerződést. Ezen igényt csupán az ajánlat részét nem képező árandoklás vonatkozásában jelölte meg az ajánlatkérő, ezért annak hiánya - mint az ajánlattal össze nem függő dokumentum – nem okozhatja Kérelmező ajánlatának a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelenségét. Az ajánlatkérő által sem vitatottan az árandoklás nem része az ajánlatnak, ezért az ajánlatkérőnek az árandoklásban foglaltak alapján nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelőséget kell vizsgálnia, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, teljesíthetőségéről kell döntést hoznia, melyre a kérelmező ajánlatának Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jogtalan érvénytelenné nyilvánítása miatt nem került sor, megsértve ezzel a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglaltakat. Az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárás során tett észrevételében (valamint az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában) az árandoklás objektivitásával, megalapozottságával kapcsolatos észrevételei, hivatkozásai, felvetései stb. teljesen értelmetlenek, hiszen az árandoklás objektivitásával, megalapozottságával, tartalmi megfelelőségével kapcsolatos állítások akkor állhatnának helyt, lehetnének relevánsak, illetve képezhetnék jelen jogorvoslati eljárás tárgyát, amennyiben az ajánlatkérő az árandoklás objektivitásával, megalapozottságával, tartalmi megfelelőségével kapcsolatos vizsgálati kötelezettségének eleget téve döntést hozott volna, azonban erre nem került sor.

18. A fentiek kapcsán a kérelmező hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.703/2017/5. számú ítéletében, a Döntőbizottság D.30/17/2017. számú, illetve D.164/14/2018. számú határozataiban kifejtett jogi indokokra.

Az ajánlatkérő észrevétele

19. Az ajánlatkérő az írásbeli észrevételében lényegében megismételte az előzetes vitarendezés során előadott indokait. Az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását, és a kérelmező költségekben marasztalását kérte.

20. Előadta továbbá, hogy a kérelmező árindokolása az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési ára vonatkozásában kizárólag a nyilatkozási elvre épül, mert az árindokolásában szereplő beszerzési érték alátámasztására a kérelmező bizonyítékot, azaz az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat mellékletet nem csatolt. A kérelmező árindokolása nem felel meg az Ajánlatkérő 1-118-17/2020 iktatási számú indokolás kérésében foglaltaknak, mert az nem tartalmazta az ajánlatkérői indokoláskérésben meghatározott előírások mindegyikét, az indokoláshoz az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési ára vonatkozásában alátámasztó dokumentum nem társul. Az indokolási kötelezettség nem kielégítő volta miatti jogkövetkezmény az ajánlat érvénytelensége. A kérelmező ajánlatát az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján nyilvánította érvénytelenné, mert az egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A kérelmező – a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatába foglalt – ajánlattevői kötelezettségét nem teljesítette, mert a kérelmező nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére a termék beszerzési árát alátámasztó árajánlatot tartalmazó dokumentumot, amelyet az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amely az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükséges, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

21. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlattevő kötelessége, hogy az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó valamennyi objektív alapon nyugvó dokumentumát az ajánlatkérő számára rendelkezésre bocsássa. A hiányos tartalmú indokolás nem tette lehetővé az ajánlatkérő számára a Kbt. 72. § (3) bekezdés harmadik mondata szerinti tényleges ellenőrizhetőséget, és így nem volt megítélhető a szerződés kérelmező által megajánlott áron való teljesíthetősége. Az ajánlati ár hangsúlyos eleme az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési ára, amelyre vonatkozóan az ajánlatkérő az 1-118-17/2020 iktatási számú indokolás kérés keretében kifejezetten kérte az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat, szerződés, előszerződés benyújtását. A kérelmezői nyilatkozat önmagában nem alapozza meg az indokolás elfogadhatóságát, hisz az nem az ajánlati árat indokolja, hanem kizárólag az ajánlattevő ajánlati szándékát mutatja, azaz hiányzik a – Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján - az az objektív elem, amelyből ajánlatkérő ténylegesen meg tud győződni az ajánlati ár megalapozottságáról. Az árindokolás részeként az ajánlatkérő által előírt, az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlatnak, szerződésnek, előszerződésnek kellett azt alátámasztani, hogy az ajánlattevő ajánlati szándéka érdekében tett aránytalanul alacsony áron a szerződés ténylegesen teljesíthető. Önmagában az árindokolásban tett kérelmezői nyilatkozatból – anélkül, hogy ezen nyilatkozatnak bármiféle bizonyítéka az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési ára vonatkozásában csatolásra került volna – a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti megfelelő ajánlatkérői döntést hozni nem lehetett.

22. Az ajánlatkérő a fentiek további alátámasztásaként rámutatott a Döntőbizottság D.270/21/2020. számú határozatára is, amelynek értelmében amennyiben az ajánlattevő nem teljesítette a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettségét, mert az árindokolásában nem bocsátott az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden adatot az ajánlatkérő rendelkezésére és ezért a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, mivel nem került az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy azokat megvizsgálva, megfelelő mérlegelés eredményeként döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról, abban az esetben az ajánlatot érvénytelennek kell nyilvánítani.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2020. június 24-én kezdte meg, ezért az ezen időpontban hatályos közbeszerzési szabályok alkalmazandóak.

24. A jogorvoslati kérelem alapján a Döntőbizottságnak abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e érvénytelenné a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján. A kérelmező azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő a fennálló ténybeli és jogi helyzetre tekintettel nem választhatta jogszerűen az e) pont szerinti érvénytelenségi jogalapot, továbbá az ajánlatkérő jogsértően mellőzte a kérelmezői árandokolás érdemi vizsgálatát.

25. A Döntőbizottság áttekintette a vonatkozó jogszabályi előírásokat:

Kbt. 69. § (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

26. A Kbt. 71. §-ának vonatkozó előírásai:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(2) A hiánypótlásra vagy a felvilágosítás nyújtására vonatkozó felszólítást az ajánlatkérő a többi ajánlattevő vagy részvételre jelentkező egyidejű értesítése mellett közvetlenül köteles az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező részére megküldeni, megjelölve a határidőt, továbbá a hiánypótlási felhívásban a pótlendő hiányokat.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

(4) Ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitásaira támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdés a)-h), k)-n) és p)-q) pontja szerinti, korábbi eljárásban tanúsított magatartás alapján a j) pontja szerinti vagy - ha az ajánlatkérő előírta - a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, a kizáró okkal érintett gazdasági szereplő

kizárása mellett hiánypótlás keretében felhívja az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

27. A Kbt. 72. § (1), (3), (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony 69 összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekéről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

28. A Kbt. 73. § (1) bekezdés alapján az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]. A Kbt. 73. § (4) bekezdése szerint az (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. A Közbeszerzési Hatóság - a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján - tájékoztatást tesz közzé honlapján a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérről.

29. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a felek között már az érvénytelenség ténybeli indoka is vitatott volt. A kérelmező arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő a 2021. január 7-én közölt döntését kizárólag arra építette, hogy a kérelmező nem csatolta az árindokolásban saját maga által hivatkozott mellékletet, az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló eszköz beszállítójától kapott árajánlatot. Az ajánlatkérő tehát nem döntött arról, hogy az árindokolása ténylegesen elfogadható-e, megfelelően indokolta-e azt, hogy a szerződés a megajánlott

ellenszolgáltatásért teljesíthető. Ezzel szemben az ajánlatkérő arra hivatkozott, hogy a kérelmező árindokolása nem felelt meg a 2020. december 14-én kiadott indokoláskérésében előírtaknak abban a vonatkozásban, hogy kifejezetten kérte a kérelmezőtől az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék beszerzési árára vonatkozó árajánlat benyújtását. Tekintettel arra, hogy az indokolási kötelezettségének a kérelmező nem az előírtak megfelelően tett eleget, az ajánlatot érvénytelenné kellett nyilvánítani. A kérelmező ugyanis nem teljesítette a Kbt. 72. § (3) bekezdésének 2. mondatában előírt azon ajánlattevői kötelezettségét, hogy rendelkezésre bocsásson valamennyi, a beszerzési árat alátámasztó árajánlatot, dokumentumot annak érdekében, hogy az ajánlatkérő a meggyőződési kötelezettségének eleget tehessen.

30. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság először a 2021. január 7-én közölt közbenső döntésben rögzített érvénytelenségi indokot vizsgálta meg, és megállapította, hogy a kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy az érvénytelenség tényleges indoka nem az árindokolás megfelelése vagy nem megfelelése volt, az ajánlatkérő nem arról döntött, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz-e vagy sem, sőt még abban a kérdésben sem foglalt állást, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt meggyőződési kötelezettségének eleget tudott-e tenni vagy sem. Az ajánlatkérő a kérelmezői ajánlatot ténylegesen és kizárólag abból az okból nyilvánította érvénytelenné, hogy az általa kért, és a kérelmező által megígért beszállítói árajánlatot nem csatolta az árindokolásához. Az ajánlatkérő az indokolás tartalmával, elfogadhatóságával kapcsolatosan semmilyen megállapítást nem tett. Annak ellenére sem biztosította a beszállítói árajánlat utólagos csatolását a kérelmező számára, hogy az - állítása szerint - feltétlenül szükséges az indokolás objektív alátámasztásához. A kérelmező számára a Kbt. 73.§ (2) bekezdése szerinti kiegészítő indokolás lehetőségét sem biztosította, amelynek keretében adott esetben további, objektívnek tekintett bizonyítékok csatolhatóak lettek volna.

31. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a Kbt. 79. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles az ajánlattevő az ajánlatának érvénytelenné nyilvánításának részletes indokáról tájékoztatni. Ezen anyagi jogi kötelezettségéből következik az is, hogy ezen indokokat e döntésben köteles közölni, az indokok nem pótolhatóak és nem módosíthatóak egyéb, előzetes vitarendezési eljárásban, adott esetben jogorvoslati eljárásban keletkezett dokumentumokban. Az ajánlattevők ugyanis az alapelvi és tételes jogszabályi rendelkezésekben biztosított jogorvoslati jogukat kizárólag a joghatályos döntés ellen gyakorolhatják. A jelen eljárásban ilyen döntés a 2021. január 7-én közölt közbenső döntés.

32. Az érvénytelenséget tehát az ajánlatkérő egy konkrét dokumentum, a beszállítói árajánlat hiányára építette. A Döntőbizottság tényszerűen rögzíti, hogy a jogorvoslati eljárásban a felek között nem volt vitás, hogy e dokumentum becsatolását az ajánlatkérő sem az ajánlati felhívásban, sem az egyéb közbeszerzési dokumentumokban nem írta elő. Az ajánlatkérő az ajánlat jogszabálynak való nem megfelelését állapította meg, amelyet utólag azzal indokolt, hogy az árindokolás e hiányosságára tekintettel nem volt alkalmas arra, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdésében előírt kötelezettségének eleget tegyen. Az ajánlatkérő kizárólag a kérelmező részére kiadott árindokolás-kérésben jelölte meg az árajánlatot az indokoláshoz csatolandó dokumentumként. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban arra hivatkozott, hogy nem talált jogszerű lehetőséget arra, hogy a becsatolni elmulasztott dokumentum benyújtására ismételten felhívja a kérelmezőt. Analógiaként hivatkozott a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás szabályaira, amelyek értelmében tiltott valamely hiányra újabb hiánypótlást előírni.

33. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a Kbt. szabályozása taxatív és tartalmilag is meghatározza a Kbt. 73. § (1) bekezdésében az ajánlatkérő által alkalmazható érvénytelenné nyilvánítási eseteket. A kérelmező az ajánlatkérő által megállapított, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi ok alkalmazásának jogszerűségét vitatta, ezért nem lehet eltekinteni annak vizsgálatától, hogy ezen érvénytelenségi ok alkalmazási feltételei fennállnak-e. Figyelemmel arra, hogy az érvénytelenségi ok bírálati szempont szerint értékelt ajánlati tartalommal és ezzel összefüggésben az arra megadott indokolással volt kapcsolatos, a Döntőbizottság áttekintette a Kbt. 73. § (1) bekezdésében e körben alkalmazható jogalapokat. A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján abban az esetben állapítható meg egy ajánlat érvénytelensége, ha az egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A Kbt. 73. § (2) bekezdése rögzíti azt, hogy az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. E jogszabályhely kifejezetten utal a Kbt. 72. §-ára. Ennélfogva a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség kizárólag abban az esetben állapítható meg, amennyiben az ajánlatkérő a döntését megelőzően a bírálat során alkalmazta a Kbt. 72. §-ában kógensen előírt eljárási cselekményeket. A Kbt. 72. § (3) bekezdése egyértelmű szabályozást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérőnek miként kell eljárnia abban az esetben, amennyiben kizárólag az árindokolásban, a további kiegészítő indokolásban közöltek alapján az állapítható meg, hogy a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ebben az esetben az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. Ennélfogva a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenség megállapítására - a Kbt. 72. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (4) bekezdése szerinti esetek kivételével - nincs jogszerű alap.

34. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a rögzült közbeszerzési joggyakorlat egyértelműen állást foglalt már abban, hogy az érvényesség körében elbírált ajánlati tartalom és az értékelés során figyelembe vehető ajánlati tartalom egymással nem felcserélhető. (Kfv.II.37.190/2017/3., Kfv.III.37.703/2017/5. számú ítéletek) Az árindokolás nem része az ajánlatnak, de azzal összhangban kell állnia. A Kúria a Kfv.III.37.703/2017/5. számú ítéletében elvi érveléssel mondta ki, hogy „Valamely ajánlat érvénytelensége körében az árindokolásban közöltek alapján az ajánlatkérőnek nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelést kell vizsgálni, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, a teljesíthetőségről kell döntenii”.

35. Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő egy, az indokolás részeként funkcionáló dokumentumot jelölt meg az érvénytelenség ténybeli okaként, ennélfogva a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi jogalap nem volt alkalmazható, ezért az ajánlatkérő jogsértően állapította meg ezen jogi indokból a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét. Az ajánlatkérő utólagosan, az előzetes vitarendezési eljárásban, illetőleg a jogorvoslati eljárásban arra hivatkozott, hogy e dokumentum nélkül nem tud meggyőződni az indokolás elfogadhatóságáról, a teljesíthetőségről. Ennek kapcsán a Döntőbizottság rámutat arra, hogy az ajánlatkérő köteles a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt ellenőrzési kötelezettségének eleget tenni és döntenii arról, hogy az indokolás elfogadható-e. E körben a Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a kérelmező a beszerzés tárgyához igazodó részletes számításokat, objektív értékelésre alkalmas adatokat közöl, ezzel szemben az ajánlatkérő konkrét, a kérelmezői indokolásra reflektáló érveket nem sorakoztatott fel, amely az indokolást tételesen felülvizsgálhatóvá tette volna, ennélfogva a Döntőbizottság sem bocsátkozhatott az indokolás érdemi vizsgálatába. Önmagában az a kifogás, hogy a bekerülési

költség alátámasztására nem került sor a beszállítói árajánlat becsatolása, még nem teszi értékelhetetlenné, vállalhatatlanná a kimutatott költségeket, illetőleg nem lehetetleníti el az érdemi vizsgálatot, azt, hogy az ajánlatkérő meggyőződjön arról, hogy az ajánlat érvényesnek fogadható-e el vagy sem. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése kifejezetten lehetőséget biztosít a résztvevőknek arra, hogy amennyiben a megalapozott ajánlatérői döntés meghozatalához további indokolás, adott esetben bizonyíték becsatolása szükséges, arra az ajánlatkérő felhívja az ajánlattevőt. A jelen esetben az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta, hogy a kérelmező együttműködő volt, törekedett arra, hogy számszakilag is átlátható információkat tárjon az ajánlatkérő elé, hogy valamennyi ajánlatkérői kérdésre választ adjon, és egyértelműen kifejezte azon szándékát, hogy a beszállítói árajánlatot is az ajánlatkérő rendelkezésére bocsássa. Nem vitásan a Kbt. tételes jogi szabályai nem tartalmazzak arra vonatkozóan feltételt, hogy mi a teendő, amennyiben az ajánlatkérő egy nagyon részletes, számos pontból álló, tételes csatolandó dokumentumlistát tartalmazó árindokolás-kérés alapján megadott indokolás egy dokumentumot nem tartalmaz, bár annak benyújtására az ajánlattevő részéről egyértelmű és kifejezett szándék volt.

A Döntőbizottság e körben hivatkozik a Kbt. 2. § (7) bekezdésében foglaltakra, mely szerint e törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás lefolytatása során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban, a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni. A Kbt. 2. § (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő is köteles a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően eljárni. Erre tekintettel a jelen eljárásban biztosított volt az ajánlatkérő számára annak lehetősége, hogy a kérelmező által bejelentett, ám az árindokoláshoz mellékelni elmulasztott árajánlatot bekérje, e hiányra sem alapíthatta jogszerűen a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettsége teljesítésének mellőzését.

36. Összegezve a fentieket a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontjára tekintettel megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdését azzal, hogy anélkül nyilvánította érvénytelenné a kérelmezői ajánlatot, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti érdemi vizsgálatot elvégezte volna.

37. A Döntőbizottság az alapos jogorvoslati kérelem alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét megállapító, 2021. január 7-én közölt döntést, és a 2. közbeszerzési részben az ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést, továbbá a Kbt. 165. § (5) bekezdése alapján bírságot szabott ki.

38. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15 %-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

39. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően bírálta el, és nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, és ez az eljárást lezáró döntésre is kihat. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a jogsértéssel érintett közbeszerzési rész tárgyára és becsült értékére.

A Döntőbizottság az együttműködő magatartás körében értékelte azt, hogy az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntése meghozatalát megelőzően felfüggesztette a közbeszerzési eljárást, valamint azt, hogy a döntés megsemmisítésével a jogsértés reparálható volt. A Döntőbizottság nem értékelt továbbá az ajánlatkérő terhére ismételt jogsértést.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a közbeszerzés támogatásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

40. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (8) bekezdése és a 45/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 1. § (1), (3) bekezdése alapján rendelkezett az igazgatási szolgáltatási díj megfizetéséről. Tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, az igazgatási szolgáltatási díj viselésére az ajánlatkérőt kötelezte. A kérelmező egyéb eljárási költségigényt is bejelentett, amely a kérelmezők képviselőjében eljáró jogi képviselő munkadíját tartalmazza. Az egyéb eljárási költséget a Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 125. § (1) bekezdésére és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel az Ákr. 129. §-a alapján meghozott döntése során mérlegeléssel állapította meg. Figyelembe vette, hogy a kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el, a kérelmező a jogorvoslati kérelmet és további 2 érdemi észrevételt készített. A Döntőbizottság figyelembe vette a dokumentumok megszerkesztésének időigényességét, az abban kifejezésre juttatott jogi érvelés bonyolultságának fokát és helytállóságát, az egyes beadványokban ismétlődően megjelenő érvelést. Összességében az egyéb eljárási költséget 150.000.-Ft összegben állapította meg. A Döntőbizottság az egyéb eljárási költség után ÁFA-t nem állapított meg.

41. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

42. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény

9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. február 26.

*Uherné dr. Laczi Orsolya sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke*

*Bonifert Zsolt sk.
közbeszerzési biztos*

*Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Kérelmezői képviselője
2. Ajánlatkérői képviselője
3. Miniszterelnökség
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
5. Emberi Erőforrások Minisztériuma EU Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság